

per, smaa Klikker, smaa Fag o. s. v., smaa lokale Egne, som samle sig om at faa en særlig Repræsentant. . . . (Afbrydelse) . . . Ja, det kan ske ved Forholdstalsvalg, og den har derigennem den Egenskab — det vil ingen kunne nægte —, at den noget kan svække Almensansen, Almeninteressen, og fremme Smaaagruppewæsenet, Klikeinteressen, og hvad dertil hører. Det kan ske. Men fornuftigt anvendt maa man erkende, at de store Grupper, de store Organisationer ogsaa maa kunne bruge Forholdstalsvalgmaaden saaledes, at fik vi et Landsting hvilende paa Forholdstalsvalgmaaden og i den Form, jeg her har gjort mig til Talsmand for, direkte Forholdstalsvalg og i store Kredse — det er Højres Krav —, saa vilde Højre derigennem, hvad jeg tror har været den sociale Baggrund for Højres Krav om Forholdstalsvalg i de senere Aar, naa noget henimod, at de store Erhvervsorganisationer kunde blive repræsenterede gennem dette Landsting og naturligvis vilde blive det gennem dets mest fremragende Mænd, de Mænd, som ogsaa fagligt og sagligt vare i Stand til at gøre disse Erhvervsgrupper gældende. Det kunde let forme sig noget i den Retning, at f. Eks. de samvirkende Fagforbund optraadte som Korporation, der opstillede Landstingskandidater, at de samvirkende Husmandsforeninger gjorde det samme, de samvirkende Landboforeninger, Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk, Handelsforeningerne gjorde det samme. Man kunde gaa videre i saa Henseende, der vilde være Mulighed derfor. Enten vi sympatisere med en saadan Mulighed eller ej, maa vi gøre os klart, at Udviklingen kunde forme sig paa den Maade, naar vi indføre Forholdstalsvalg i store Kredse. Selv mindre Grupper kunde maaske gøre sig gældende, andre frie Erhverv, Læger, Lærere gennem deres Fagforeninger, deres Erhvervsorganisationer. Jeg tror ikke, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) er til Stede her i Dag, hvis han var det, vilde han brænde af Interesse for at gøre et Krav gældende, nemlig, at i den nye Repræsentation, lige meget, hvad det bliver, skal Universitetet repræsenteres. Jeg tror næsten, at omtrent en hvilken som helst Forfatning vilde tilfredsstille det ærede Medlem, naar bare Universitetet kunde faa sine særlige Repræsentanter derved. Jeg tror nu i og for sig ikke, at det ærede Medlems Optræden som Politiker, hvor meget jeg end i mange Henseender kan vurdere den, alligevel har slaaet det fast som en uom-

stødelig Kendsgerning, at universitetsdannede Mænd ere særlig skikkede til praktisk Politikk, men det er en Ting for sig. Men ogsaa saadanne Mænd, Læger, Lærere, Jurister, Professorer osv., ville, naar Kredsene blive tilstrækkelig store . . . der ser jeg det ærede Medlem; saa snart der er Tale om Universitetet, virker det ganske, som et Stykke Sukker virker paa en Flue, det ærede Medlem vejrede straks, her var noget for ham, og kom saa til Stede. Jeg skal ikke udtale mig om, hvorvidt en saadan Udvikling vilde være til Fordel eller Skade, den kan have sine Fordele, og den kan have sine store Mangler, og til syvende og sidst vil maaske alligevel Forskellen ikke være saa stor mellem en Repræsentation, som fremkaldes ved Enkeltmandskredse og ved tilsyneladende rent politiske Overvejelser, og den Repræsentation, der fremkaldes paa en saadan social Baggrund gennem Erhvervsorganisationernes Valg. Man har kaldt det ene: Del jer efter Anskuelser, det andet: Del jer efter Interesser, og det mest ideelle er selvfølgelig det at dele sig efter Anskuelser. Men vi vide jo, vi, der have en Smule Menneskekundskab, at Anskuelser og Interesser i meget høj Grad falde sammen, og at Anskuelser, ikke just de, der udtales, men de, der næres, de, der gøre sig gældende i Gerning, i Praxis, næsten altid have en Interesse som Baggrund, saa det kan saamænd godt være, at i det praktiske Liv vil Forskellen ikke blive saa overmaade stor. Om Arbejderne samle sig i deres Erhvervsorganisationer, De samvirkende Fagforbund, eller om de samle sig efter den politiske Anskuelse, nemlig i Socialdemokratiet, vil omtrent blive det samme. Saaledes kunde det ogsaa gaa med andre Samfundsgrupper. Og det er jo noget i den Retning, Højre har krævet.

Højre har krævet Forholdstalsvalg i større Kredse. Jeg siger paa Socialdemokratiets Vegne: Vi ere villige til at gaa ind derpaa, her foreligger et Tilbud, som vi vel ønske noget ændret, men som ellers er netop, hvad Højre i de senere Aar har krævet. Nu ligger Tilbudet for de Herrer, om de ville tage imod det, eller om de ikke ville. De kunne ikke komme med den ganske puerile Indvending, at det er til Landstinget, Forholdstalsvalg indføres, ikke til Folketinget. Det maa jo være ganske ligegyldigt, thi naar vi have et Tokammerssystem, er der ingen Mening i at have samme Valgmaade. Naar hver Valgmaade har sine Fortrin og sine Fejl,